

DEVÍNČAN

Noviny pre každého Devínčana • Nepredajné • február 2004 • Ročník 2

Milí Devínčania,

Skončilo sa obdobie fašiangov, plesov a zábavy, nastal čas pôstu. Čas odriekania, ústupkov, tolerancie. Aj naša obec stojí pred vážnym krokom. Konečne sa nám podarilo to, čo sme mali v pláne už dlhšiu dobu – pristúpiť k oprave Kremel'skej ulice. Je pred nami desaťmesačné obdobie rekonštrukcie našej hlavnej obecnej komunikácie. Bude to obdobie, v ktorom všetci budeme musieť zmeniť svoj zabehnutý rytmus a prispôbiť sa novým zásadám a zmenám. Inak budú premávať dopravné spoje, doprava bude presmerovaná bočnými uličkami a najviac si vytrpia obyvatelia samotnej Kremel'skej ulice, ktorých čaká obdobie neutíchajúceho hluku a kúdoľov prachu. Ťažká skúška pre celý Devín, no na strane druhej, to o čom sa ešte včera len šepkalo a tajne sa v to dúfalo sa stáva skutočnosťou. Na opravu tejto zdevastovanej ulice sa konečne uvoľnili financie a okrem peknej vozovky sa v tomto úseku konečne dorobí kanalizácia, ka-

belizácia elektrického vedenia, voda a plyn. Predvolebné sľuby neboli len prázdne slová, začínajú sa postupne plniť. Všetkých vás prosím o toleranciu, disciplínu a výdrž v tejto ťažkej etape.

Jozef Paczelt

starosta mestskej časti Devín

Obsah

Čaká nás rekonštrukcia Kremel'skej...	1
Vybrali sme z „denníka starostu“	1
Úvaha o tom, dokedy si budeme kaziť vzájomné spolunažívanie.....	2
Informácie zo zastupiteľstva	2
Na slovíčko s.....	3
Kam s odpadom?	3
Obzretie späť alebo čo sa dialo.....	4
Z histórie.....	5
Senior Klub „Bohumila“	5
Všimli sme si.....	6
Oznamy	6
Napísali ste nám.....	6
Premenovať či nepremenovať?.....	7
Kútik oddychu a zábavy.....	8

Čaká nás rekonštrukcia Kremel'skej

Počas februára sa niekoľkokrát konali rokovania všetkých zainteresovaných dodávateľov ohľadom rekonštrukcie Kremel'skej ulice. Rozhodlo sa o oprave tejto ulice v úseku Rytierska – Brigádnická. Okrem rekonštrukcie povrchu vozovky sa bude v tomto úseku robiť kanalizácia, kabelizácia elektrického vedenia, voda a plyn. S opravami sa chystajú začať už 8. marca a termín ukončenia je plánovaný na 15. novembra tohoto roku.

Doprava v Devíne bude presmerovaná po vnútromestských bočných komunikáciách: Brigádnická - Hutnícka a Kozičova - Muránska. Upozorňujeme stavebníkov, že počas vykonávania týchto prác bude v celom úseku doprava nákladnými automobil-

mi obmedzená.

Spoj mestskej hromadnej dopravy číslo 29 bude mať konečnú na Námestí práce a spoj číslo 28 bude počas školského roka premávať cez Slovanské nábrežie po „Srňčík“. Slovanské nábrežie ostáva naďalej pešou zónou a je pre autá, mimo povolení, neprejazdne. Prosíme obyvateľov Devína o trpezlivosť a pochopenie pri tejto časovo náročnej rekonštrukcii.

Vybrali sme z „denníka starostu“

2. február

Rokovanie s obvodným náčelníkom mestskej polície – neprejazdnosť Slovanského nábrežia, čistota a poriadok v obci, organizácia dopravy počas rekonštrukcie Kremel'skej ulice.

Podpis zmluvy o prenájme Domu kultúry firme MSP.

3. február

Zasadnutie miestneho zastupiteľstva.

4. február

Veľká koordinačná porada všetkých zainteresovaných zložiek ohľadom rekonštrukcie Kremel'skej ulice.

5. február

Stretnutie v Klube mamičiek.

6. február

Stretnutie so záujemcom o prenájom Základnej školy na Kremel'skej ulici FOREL INTERNATIONAL ELEMENTARY SCHOOL s riaditeľkou pani Backingham.

12. február

Zasadnutie mestskej rady – rada starostov.

17. február

Stretnutie s riaditeľom mestského múzea – zachovanie/asanácia amfiteátra.

18. február

Jednanie s advokátskou kanceláriou Valko & Partners.

Úvaha o tom, dokedy si budeme kaziť vzájomné spolunažívanie....

Pred viac ako rokom boli na Slovensku komunálne voľby. Zdalo sa nám, že Devín sa potáca namieste, že prešľapujeme a nie a nie vystúpiť už ani z blata do kaluže. Zvolili sme si teda nového starostu. Človeka razantného, podnikavca, strohého, nie príliš komunikatívneho, ale takého, ktorý namiesto sladkých rečičiek vyloží karty na stôl, vie si zrátať dve a dve a dokonca, keď treba aj vzdorovať a vzoprieť sa. Za ten rok aj tri mesiace prešiel niekoľkými skúškami: najskôr sa mu nedarilo prevziať úrad a slávny, na Slovensku preslávený Devín Holding. Všetko prevzal, postrácané papiere ponachádzal, trezor z Devín Holdingu dal skoro detonovať. Skrátka v skúške nervov na úvod uspel. Potom sa musel popasovať so štábom poslancov, ktorých sme si zvolili. A tak mnohí z nás chodia na miestne zastupiteľstvá za zábavou. A je nás čoraz viac... Potom sa pasoval s rekonštrukciou Domu kultúry, námestím, preskupovaním starých zvyklostí, ktoré sa nás nechcú pustiť, hoci vieme, že sú nanič. Medzitým sadá do multikáry, zametá Devín, v zime posype

a odhrnie sneh. A stojí pred ďalším problémom. Škola. Koľko sme si o nej už porozprávali. Najradšej doma v kuchyni, ešte radšej v krčme pri pohárikú a najnovšie, čuduj sa svete, v našom kostolíku. Zase raz, sme sa poddali politikárčeniu pred jasnou matematikou. Ak našu školu poslanci neprenájmu škole, ktorá na to má, budeme dranktať od obce. Škola nám už totiž patrí. Nám Devínčanom. A kde na ňu vziať? Zo spoločnej kasy to nejde, Devínska Nová Ves ju už tiež nechce a tak sa môže stať, že hoci je kotol nový, praskne radiátor, zatečie strecha, vypadne oblok... A potom: babo rad. Pýtam sa: Bude školu pre 40 devínskych detí chcieť cirkev? Nie je to luxus? S určitou hraničiacou s presvedčením viem, že je. Napokon cirkevných škôl je dosť po celej Bratislave, takže z iných mestských častí sem deti chodiť nebudú. Ako ju využijeme potom? Na jednom zo zhromaždení padol názor, že odkiaľ chce na školu vziať pán farár, keď sa skládame v našom kostolíku aj na sviečky. Nuž odkiaľ? Zo spoločného to nepôjde, napo-

kon prečo aj. Mnoho detí z Devína chodí do škôl po celej Bratislave. Budeme prispievať aj na ne?

Argument, že tu má byť drahá škola je demagogický. Škola, ktorá sa uchádza o prenájom tunajšej školskej budovy je skutočne drahá a z Devína tam ani možno nikto nebude chodiť. Na strane druhej, je to okrem pokusu o cirkevnú školu, zatiaľ bez projektu, jediný uchádzač, ktorý nám môže vytrhnúť trň z päty. Bolo ich viac, ale už spomínaný poslanecký zbor zapracoval, natihol čas a všetci ostatní uchádzači majú svoje riešenia od septembra v iných mestských častiach. Môže sa stať, že nám pri vstupe do našej krásnej obce bude časom trčať ruina, v ktorej sa o niekoľko rokov nebude dať učiť. Jednoducho, budovu školy niekto musí udržiavať a my na ňu skutočne nemáme. Pýtam sa, či v sebe nájdeme opäť pokoj a bratskú lásku, či pochopenie, že niektoré veci musíme riešiť rozumne, hoci pre našinca nevyhodne.

Informácie zo zastupiteľstva

3. februára 2004 sa uskutočnilo riadne zasadnutie MZ MČ Bratislava-Devín.

- Zloženie poslaneckého sľubu pána Štefana Sojku po vzdaní sa poslaneckého mandátu jedného z poslancov miestneho zastupiteľstva.
- Návrh organizačného poriadku MČ BA Devín.

Dôvodovú správu predniesol Ing. Paštinský. Poslanci tento materiál pripomienkovali. Po zapracovaní pripomienok bude nanovo predložený k schváleniu.

- Informácia o činnosti právnej pomoci advokátskej kancelárie Valko&Partners.

Poslanci vzali na vedomie správu starostu MČ Bratislava-Devín o spolupráci sa právnou kanceláriou Valko&Partners.

- Ďalším bodom programu bol návrh na prenájom parcely č. 35/10 a 35/7, nachádzajúcej sa v objekte Zigrayovskej kúrie na Kremel'skej ulici (za MŠ) Športovému klubu Devín, za účelom vybudovania športoviska na dobu 15 rokov.

zajúcej sa v objekte Zigrayovskej kúrie na Kremel'skej ulici (za MŠ) Športovému klubu Devín, za účelom vybudovania športoviska na dobu 15 rokov.

- V bode „Rôzne“ starosta oznámil výmenu šéfredaktora občasnika „Devínčan“ Milana Nemca za Mgr. Andreu Mrázovú.
- Starosta oboznámil poslancov o prenájme Domu kultúry Devín od 1. februára 2004 firme MSP na dobu 5 rokov. Uvedený prenájom pre mestskú časť usporí cca 400 000,- Sk.

Na štvrtok **19. februára** bolo zvolané zastupiteľstvo k predloženiu návrhu na zriadenie cirkevnej školy v Devíne, ktorý s podporou 45 obyvateľov Devína predložil Mgr. Bukovský, miestny farár.

O deň neskôr v piatok **20. februára** o 9:00 hod. Zasadalo mimoriadne zastupiteľstvo MČ Bratislava-Devín s jediným bodom programu, ktorým bol prenájom školy ZŠ Kremel'ská s možnosťou

účasti ďalších dvoch záujemcov – Katolícka cirkevná škola a Waldorfská škola, čím poslanci uzavreli výberové konanie.

Dňa 24. februára o 10:00 hod. Zasadalo mimoriadne zastupiteľstvo MČ Bratislava-Devín s prezentáciou účastníkov výberového konania. Za jednoznačného víťaza určili poslanci školu FOREL INTERNATIONAL ELEMENTARY SCHOOL v zastúpení pani Backingham.

Na slovíčko s...

Ing. Zuzanou Polášovou

vedúcou spoločného stavebného úradu

Od mája funguje na Miestnom úrade v Devínskej Novej Vsi Spoločná stavebná úradovňa – oddelenie územného konania a stavebného poriadku pre MČ Bratislava Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica a Devín. Ako hodnotíte prvý polrok fungovania tejto úradovne:

Hoci oficiálne fungujeme od mája, Spoločná stavebná úradovňa začala svoju činnosť 2. júna minulého roku. Za toto krátke sedemmesačné obdobie nám bolo doručených 1200 podaní (Devínska Nová Ves 630, Záhorská Bystrica 381 a Devín 189) a navyše sme zdedili ešte 256 nedorobných delimitovaných spisov.

Hoci stanovisko k žiadosti o stavebné povolenie má byť vydané do 30 dní, nie je to žiaľ pri tomto množstve spisov a personálnom obsadení reálne. Na riešenie a vybavovanie spisov sme spolu štyri odborné referentky (Ing. Grušecká, Ing. Martinkovičová, Ing. Gregorová, Ing. Polášová – vedúca úradovne). Mestskú časť Bratislava – Devín má na starosti Ing. Elena Gregorová. Pracujeme po pracovnej dobe i cez víkendy. Stavebná úradovňa urgentne potrebuje osobu s príslušným právnym vzdelaním na riešenie priestupkových konaní a správnych deliktov na oddelení územného konania a

stavebného poriadku, ďalej na posúdenie komplikovaných majetkovoprávných a zmluvných vzťahov a podkladov v jednotlivých správnych konaniach a taktiež na metodické usmerenie spoločného stavebného úradu. Okem toho náš spoločný stavebný úrad pripravuje a vydáva ako Špeciálny stavebný úrad aj stavebné povolenia na miestne komunikácie III. a IV. triedy a účelové komunikácie. Bolo by potrebné prijať odborného referenta pre dopravné stavby. Prácu nám sťažuje aj prijatý zákon o informáciách (211/2000 Z.z. O slobodnom prístupe k informáciám). Občania k nám chodia a chcú často prefotiť celé spisy, len aby nakukli susedovi pod pokrievku.

Spomínali ste potrebu právnik, ktorý by okrem iného riešil porušovanie stavebného zákona a vývoj priestupkových konaní. Vieme, že decembri minulého roka zasadala 1. priestupková komisia a pristúpilo sa k prvým represívnym opatreniam.

Čo sa týka Devína riešili sa tri prípady, v ktorých išlo o porušenie zákona. V dvoch prípadoch ide o dodatočné povolenie stav-

by. Pri podaní žiadosti o stavebné povolenie sa zistilo, že výstavba na parceliach sa už začala. Jeden z domov mal základnú dosku a u druhého bola už ukončená hrubá stavba. Tretím prípadom bola výstavba rekreačnej chaty, ktorá zasahuje do 100 metrového ochranného pásma Chránenej krajiny oblasti. Vo všetkých troch prípadoch sa jednalo o fyzické osoby, kde môže pokuta dosiahnuť výšku až 1 milión. Samozrejme k takýmto vysokým sankciám sme nepristúpili. Výšku pokuty na základe môjho doporučenia schválil starosta obce. Devín potrebuje urbanistu. Je to krásna obec, ktorá bola vlastne do revolúcie 1989 nedotknutá a je na škodu, že výstavba niektorých domov, úplne naruší ráz tejto pamiatkovo chránenej oblasti.

Ďakujeme vám za rozhovor a prajeme veľa úspechov v práci

Kam s odpadom?

V prírode slovo odpad nemá význam. V prírodných spoločenstvách vlastne odpad vôbec neexistuje. Odumreté telá rastlín a živočíchov ako aj ich výlučky sa stávajú základom pre nový život. Pojem odpad vymyslel človek hneď potom ako začal vyrábať množstvo nepotrebných vecí, ktorých sa nakoniec potreboval zbaviť. Dnes sú už odpady bežnou súčasťou nášho života a väčšinou si ani nevšimneme, keď sa povalujú po uliciach Devína. Mnohým z nás nevadia ani čierne skládky na Devínskej Kobyle či v nive rieky Moravy. Tak ako v prírode sa však aj medzi vyhodnoteným odpadom nachádza množstvo vecí, ktoré sa dajú opäť využiť - recyklovať.

Jedinou podmienkou, aby sme mohli daný materiál recyklovať je nezmiešať (oddeliť) jednotlivé druhy odpadu.

V minulom roku sa v Devíne objavili farebné kontajnery na triedený zber - sklo, papier a plasty. Spoločnosť OLO a.s. súčasne zaviedla pravidelný kalendárny odvoz odpadu. Aj preto DAPHNE – Ekocentrum, s finančnou podporou OLO a.s., vydalo informačný leták „Kam s odpadom?“. Leták rozniesli dobrovoľníci Ekocentra 6. februára do všetkých domácností v obci spolu so zoznamom rozmiestnenia farebných kontajnerov v uliciach Devína.

Dúfame, že tieto informácie Vám pomôžu odpad triediť a bez problémov nájdete v obci ten správny kontajner. Za množstvo zbytočného odpadu v obci sme totiž zodpovední iba my sami. Preto radi privíta-

me akúkoľvek iniciatívu z Vašej strany pri starostlivosti o životné prostredie v Devíne a jeho okolí.

Informácie o pripravovaných aktivitách DAPHNE – Ekocentra nájdete vo vitríne pri vchode do Domu kultúry.

Papier, sklo, PET fľaše a železný šrot sa bude v rodinnej zástavbe zväzovať v I. polroku 2004 v nasledovných termínoch: 3. marca, 31. marca, 28. apríla, 26. mája a 23. júna.

V Devíne máme štyri miesta so stálymi kontajnermi na triedený odpad: Hradná (pri veľkom obchode), Rytierska (pri Dome kultúry), Slovanské nábregie (pri Srnčíkovi) a na parkovisku pod Devínskym hradom. Sem môžete nosiť papier, sklo a PET fľaše.

Obzretie späť alebo čo sa dialo...

Plesalo sa až do rána bieleho...

Tí, ktorí nechceli prísť, to majú jednoduché. Tí, ktorí váhali a napokon neprišli, môžu ľutovať. No a tí, čo prišli, videli, že zabávať sa dá jedným dychom až do rána. Píšeme o výbornej atmosfére na 2. reprezentačnom devínskom bále. Škoda, že sa devínsky volá len kvôli tomu, že bol už dva razy v našom dome kultúry. Devínčanov sa na ňom, podobne ako vlni, dalo zrátať bez väčších problémov. Hoci tento rok sa náš počet zvýšil. Ešte raz škoda, že zostali doma všetci váhavci.

Okrem výbornej zábavy a nálady, musíme pochváliť jedlo z kuchyne Kunstovcov, víno z Vinanzi Vrable, ľudovú hudbu Petra Kuštára, kapelu YPS, humoristu Stana Radiča a samozrejme nášho súputníka Pala Hammela, vďaka ktorému sa rozhybal parket. Po váhavom začiatku sa konečne pri Paľkovom „Poslednom litri vína“ (potom ich do 5-tej ráno bolo ešte niekoľko) začalo tancovať. A hoci sa plesajúci na chvíľu museli zastaviť, nakoľko bola na rade tombola, vôbec to tento raz neprekážalo. Aj tu sa zopakovala stará múdra pravda, že „Kto umí, ten umí...“. Vďaka novému správcovi Domu kultúry Martinovi Sarvašovi sa táto časť bálu nestala len povinnou jazdou, či zvykom týchto podujatí. Martin Sarvaš, úspešný autor ešte úspešnejších slovenských hitov sršal vtipom a nenúteným humorom a tak si tombolu vychutnal pán podnikateľ Zvrškovec pri jazde na poníčkovi Pongovi priamo na tanečnom parkete, balíček s Viagrou od riaditeľa Všeobecnej zdravotnej poisťovne si odniesol nemenovaný starosta susednej a priateľenej bratislavskej mestskej časti. Najviac cien si odniesol ctihodný pán právnik zo Záhorskej Bystrice. Kúpil si totiž asi 150 lístkov a tak vyhral, čo mohol. Napríklad 15 hodín jazdy na koni v devínskom Jazdeckom klube, pečené prasiatko, fľašu čerešňovice v nádhernej ručne fúkanej fľaši od nášho suseda Petra Vala a ... No menovať by bolo čo.

Po polnoci sme si zaspomínali na staré, nie až tak dobré časy. Ozaj, pamätáte si text pesničky V hľbokej doline srnka vodu pije (melódiu vyskúšaj podľa nôt hymny bývalej ZSSR), či Od Dunaja k strmým štítom Tatier? Tak aj toto sme si zaspievali. A napokon, sme s úderom polnoci oslávili aj jednu krásnu 40-tku. Oslávenec je pán, takže kľudne môžeme prezradiť, že to bol Jarko Proft. Ešte raz všetko naj... A napokon pokušenie: Prídete o rok aj Vy?

Dovidenia na 3. reprezentačnom bále Devína.

Fašiangový čaj o piatej

V sobotu 21. januára sa Veľká sála domu kultúry zaplnila. Na stoloch rozvoniavali čerstvé šišky, pagáčiky, chlebíky s masťou a cibuľou, či škvarkovou pomazánkou. Každý kto prišiel sa okrem týchto dobrôt mohol ponúknuť vareným vínom a započúvať do rytmov tanga, valčíka, či walsu v podaní „živej kapely“. Nálada bola výborná, tancovalo sa a zabávalo skoro do deviatej. Mnohé Devínčanky prinášali podomácky upečené koláčiky a jednohubky – len tak, aby bolo. Pán starosta po príhovore siahol do tajných zásob a venoval prítomným niekoľko fliaš kvalitného vína. Okrem miestneho úradu bol spoluorganizátorom „Seniorklub Bohumila“, ktorého členky prišli prezlečené v maskách – čo vyvolalo úsmev a dobrú náladu u všetkých prítomných.

Tým, ktorým občerstvenie nestačilo, priniesla rodina Kunstová kapustnicu. Bola to vydarená akcia a ľudia si pochvaľovali, no ako to vždy býva, našli sa aj takí, ktorí tak už trochu zo zvyku museli frflať. Prečo sa nehrajú ľudovky – či nevidíme aké je tu zloženie ľudí. Nieкто má rád

ľudovky (hrali sme ich v prestávkach, aby sme uľahodili všetkým), no sú ľudia, ktorí majú naopak radi iný druh hudby. Valčíky a tangá nie sú hudbou dnešnej mládeže a boli zložené dáv-

no pred tým ako sme prišli na svet. Táto akcia bola zadarmo. Okrem financií stála miestny úrad a jeho zamestnanci veľa času a úsilia. Čo keby sme namiesto kritiky povedali „Ďakujem!“, možno by sa nestratila chuť niekedy takúto akciu znova zopakovať.

Klub mamičiek

Potešujúcu správu máme pe devínske mamičky na materskej dovolenke, ktoré hľadajú spoločnosť a rozptýlenie pre svoje detičky i pre seba. Keďže vieme, že vo viacerých častiach Bratislavy i po celom Slovensku už dlhšie úspešne fungujú „Materské centrá“, nechali sme sa inšpirovať ich pôsobením a aktivitami. Pri zvažovaní ponúknutých možností nastretávanie (Veľká sála DK, miestnosti na fare) sa nám momentálne zdali najpriateľnejšie priestory aj podmienky, ktoré nám ponúkol pán farár. Po menších úpravách vo vlastnej iniciatíve a tiež s príslubom určitej pomoci zo strany pána starostu obce sa nám teda ukazuje možnosť pôsobenia v priestoroch devínskej fary, kam pozývame všetky maminy s deťmi do troch rokov, respektíve s deťmi, ktoré nenavštevujú predškolské zariadenie. Stretávať sa budeme pravidelne vo štvrtok medzi deviatou a jedenástou hodinou. Každá iniciatíva, nápad, skúsenosť, pracovitá ruka i prípadný sponzorský darček sú vítané.

Zuzana Lörinzová

Z histórie

Najstarší objekt v Devíne čaká na záchranu či spadnutie?

Je priam zarážajúci nezájum zo strany majiteľa /MK SR/, Pamiatkového úradu SR o najstarší a jedinečný objekt v Devíne, ktorý sa nachádza po pravej strane farského kostola Sv.Kríža.

Pôvodne jednoduchá obdĺžniková stavba s polkruhovým vstupným portálom bola prestavaná a rozšírená ešte v stredoveku. Dôkazom toho sú stredoveké okná a ďalšie kamenné portále. Dnes nevieme presne určiť dátum tejto prestavby, najpravdepodobnejšie sa jedná o obdo-

lie, keď hrad i obec patrili Garayovcom t. j. v prvej polovici XV. storočia. Tento architektonicky i historicky vzácny objekt bol v XVI. storočí opäť prestavaný.

Dnešný výzor kaštieľa pochádza zo XVII. storočia. Tým výzorom nemám na mys-

li jeho dnešný zubožený stav v XXI. storočí.

Ak si pozornejšie obzrieme fasádu objektu, uvidíme esíčkovitú rímsu. S takouto výzdobou sa zachoval v celej Bratislave iba jediný objekt nachádzajúci sa na dnešnej Pánskej ul. č. 16 - budova britského veľvyslanectva. Táto budova bola

zrekonštruovaná podľa pôvodnej dokumentácie zahrňujúc i obnovu sgrafitovej výzdoby. Takto podobne by mohla vyzerať i rekonštrukcia najstaršieho objektu v Devíne.

Ak by si majiteľ spolu s Pamiatkovým úradom SR, Magistrátom hlavného mesta Bratislavy a VÚC Bratislava uvedomili ojedinelosť a hodnotu tejto stavby meniac sa v ruínu.

Devín je dnes súčasťou veľkej Bratislavy, bol najvýznamnejším sídelným útvarom v jej

blízkosti. Štruktúra jeho pôvodného stredovekého urbanizmu nemá v rámci mestskej časti Bratislava obdoby.

Návštevníci staroslávneho Devína sa často prechádzajú po obci a pohľad na vzácny zrekonštruovaný kaštieľ na Kremelskej ulici by potešil každého. Investor by isto našiel ten najsprávnejší spôsob jeho využitia. Stal by sa ozdobou námestia v Devíne.

Pavína Rumanovská

Senior Klub „Bohumila“

Vážení Devínčania!

Prihovám sa Vám v mene nášho klubu dôchodcov a chcem Vás oboznámiť s našou výročnou schôdzou, ktorá sa konala 5. februára t.r. Pri tejto príležitosti chcem poďakovať našej dlhodobej predsedníčke pani Márii Jurkovičovej a tajomníčke Melánii Orelovej, za ich prácu, ktorú si svedomite plnili. Do funkcií boli zvolené, ako predsedníčka pani Jana Šimoničová a ako tajomníčka pani Hilda Šubinová. Na našej výročnej schôdzi bola vyhodnotená činnosť za uplynulé obdobie. Bola pomerne bohatá a v tomto trende by sme chceli i naďalej

pokračovať.

Zároveň si dovoľujem Vás ostatných seniorov pozvať do nášho klubu a budem sa tešiť na našu spoločnú spoluprácu.

Jana Šimoničová

Srdečné blahoželanie

Prianie všetkého najlepšieho a hlavne zdravička patrí oslávencom, ktorí sa v marci dožívajú okrúhleho životného jubilea:

Adolfovi Krausovi	75 rokov
Eve Slávikovej	70 rokov
Elene Oleksynovej	60 rokov
Anne Lisej	60 rokov

Všimli sme si...

Odpadkové koše

Po nábreží a po celom Devíne sú rozmiestnené smetné koše určené na drobný odpad. Majú slúžiť obyvateľom a návštevníkom Devína na odhodenie papierika z keksa, zo žuvačky, prázdnej krabičky od cigariet, či plastovej fľaše z malinovky. Sú nám dobrými pomocníkmi. Čím je ich po obci viac, tým menej smetí sa povaluje na tráve a na chodníkoch. Miestny úrad sa stará o ich pravidelné vysýpanie. Všetko by bolo v úplnom poriadku, keby sa znova nenašiel niekto „šikovný“, kto naše spoločné minismetiaky využíva na svoje súkromné účely, nerešpektuje zákon o odpadkoch a vyprázdňuje do nich svoj domový odpad. Nevie, ako vy – ale my sme si to všimli... Povinnosť platiť za odvoz a likvidáciu odpadu, má každá domácnosť i firma.

Opäť sneh

Aj keď to vyzeralo tak, že zima nás už opustila, krásne jarné slnečné dni opäť vystriedala zatiahnutá obloha, z ktorej sa na zem sypal sneh. A znova tak ako predtým nastúpila do práce multikára. Pracovný tím sa snažil, aby cesty boli odhrnuté a bezpečne zjazdne čo najskôr. Ale znova tá istá pesnička. Zle parkujúce autá. Ľudia, ak sa nezlepší náš prístup, nemôžeme sa sťažovať, že práve tá naša ulica odhrnutá nebola.

Sú vraky ozdobou našej obce?

O tejto téme sme písali vo viacerých číslach Devínčana, no napriek upozorneniam a prijatí všeobecného záväzného nariadenia do dnešného dňa „krásli“ ulice našej obce vraky. Prepáčte, ak na tom trváte, tak trvalo odparkované autá, ktoré údajne nemajú svojho majiteľa a nikto ich už me-

siace nepoužíva. Užitočné by boli snád' len v zberných surovinách ako šrot a nie ako kovové ozdoby Hradnej a Brigádnickej. Odkaz miestneho úradu pre majiteľov týchto „skvostov“: „Dobrá vôľa a tolerancia sa končí a miestny úrad pristúpi k tvrdým sankciám.“

Presklenná zastávka

Miestny úrad požiadal Dopravný podnik mesta Bratislavy o presklenie zastávky autobusu na Námestí práce. Presklenie slúži na to, aby ochránilo cestujúcich pred dažďom, snehom a nepohodou. Dopravný podnik žiadosť vyhovel a presklil aspoň bočné steny. Dúfajme, že vydrží a nepadne za obeť vandalom, tak ako to často vidáme okolo seba v iných mestských častiach. Mala by nám slúžiť pri čakaní na autobus, nie na vybíjanie agresívnych chůtok.

„Nachádzam sa na Dome kultúry“

Oznamy

Voľby

Rozhodnutím č.1/2004 Z. z. uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 9. januára 2004, vyhlásil predseda Národnej rady Slovenskej republiky voľbu prezidenta Slovenskej republiky a určil deň konania voľby na sobotu 3. apríla 2004 a deň konania druhého kola voľby prezidenta Slovenskej republiky na sobotu 17. apríla 2004.

Voľby v mestskej časti Bratislava – Devín sa uskutočnia v Dome kultúry, Rytierska č. 2, v čase od 7:00 h do 22:00 h.

Marta Gabrišová - referát správný

Stolnotenisový turnaj

Mestská časť Bratislava – Devín v spolupráci so Športovým klubom Devín pozýva všetkých na Veľkonočný turnaj v stolnom tenise, ktorý sa bude konať v sobotu 27. marca 2004 v telocvični Základnej školy na Kremelskej ulici číslo 2.

Program: 8:00 – 9:00 hod. zraz a prezentácia účastníkov, 9:00 – 14:00 hod. turnaj o najlepšieho jednotlivca
Účastníkmi môžu byť neregistrovaní hrá-

či všetkých vekových kategórií prihlásení počas prezentácie. Koordinátorom podujatia je pán Mgr. Zvonimír Bartovič. Organizačno-technické pokyny turnaja budú hráčom poskytnuté na mieste.

Obvodný úrad v Bratislave

Zákonom č. 515/2003 Zz. boli účinnosťou od 1. januára 2004 zrušené okresné úrady a zriadené obvodné úrady ako miestne orgány štátnej správy na úsekoch ustanovených osobitnými predpismi, najmä na úsekoch všeobecnej vnútornej správy, živnostenského podnikania, civilnej ochrany obyvateľstva a riadenia štátu v krízových situáciách. V územnej pôsobnosti Obvodného úradu v Bratislave sú okresy Bratislava I. až Bratislava V. Všetky podania, písomnosti, pripomienky, námety a žiadosti o poskytnutie informácie a podobne prijíma centrálna podateľňa.

Adresa: Obvodný úrad v Bratislave, Staromestská ul. č. 6, 814 40 Bratislava

Úradné hodiny:

Pondelok:	8:00 – 17:00 hod
Utorok:	8:00 – 15:15 hod
Streda:	8:00 – 17:00 hod
Štvrtok:	8:00 – 14:30 hod
Piatok:	8:00 – 11:00 hod

Napísali ste nám...

Pravidelne budeme uverejňovať Vaše názory, postrehy, pripomienky a podnety. Kľúčik od schránky je v rukách redakčnej rady a tá sa vynasnaží uverejniť **všetky** články, ktoré budú mať svojho odosielateľa, či pseudonym a nebudú obsahovať vulgárne výrazy. Prípadné krátenie článkov nesmie pozmeniť ich obsah. Preto Devínčania - píšete o tom, čo sa vám páči, v čom vidíte nedostatky, čo a ako by ste chceli zmeniť. Uzávierka každého čísla je 20. v mesiaci.

Autorizované články (príspevky podpísané autorom) vyjadrujú názor pisateľa a nemusia sa zhodovať s názormi redakcie.

Nezabúdajte, že riadková občianska inzercia je bezplatná. Svoje inzeráty v rozsahu najviac dvoch viet môžete hádzať do schránky „Devínčan“. Inzerujte, predávajte, kupujte, vymieňajte...

Premenovať či nepremenovať?

Devínom sa v poslednej dobe nesie čoraz búrlivejšia debata, ktorá snáď nikoho z miestnych obyvateľov nenecháva chladným a rozdeľuje ich na dve protistojace skupiny - týka sa snahy premenovať niektoré miestne názvy. Pritom zástancovia i odporcovia premenovania obhajujú svoje stanovisko rôznymi argumentmi, k tým sa však dostanem neskôr.

Patrím k mladšej generácii obyvateľov Devína, moji rodičia sem prišli pred vyše 30 rokmi, a sú „staršími“ či „pôvodnejšími“ Devínčanmi zaraďovaní do kategórie „prišielci“. Ja som sa síce už narodil v pôrodnici v meste a nie doma, ale nikto nemôže tvrdiť, že nie som Devínčan, žijem tu od prvých dní svojho života. Preto sa nazdávam, že aj mňa sa súčasná debata o premenovaní niektorých miestnych názvov bytostne týka. Zažil som tu všeličo, pamätám si ešte fungujúcu reštauráciu v súčasnej ruine amfiteátra na nábřeží, aj to ako sa jedného dňa objavila zápora a po Slovanskom nábřeží sa už nedalo prejsť. Nikdy nezabudnem na nekonečné ostnaté drôty, ktorými bol Devín kedysi obohnaný, vysoké strážne veže, vojakov so psami a nabitými samopalmi, ako aj na ten zvláštny pocit bezmocného strachu, ktorý bol s tým všetkým spojený. Mal som 16 rokov, keď to všetko akoby mávnutím čarovného prútika zrazu zmizlo. Nemám chuť vyhrabávať staré strašidlá, ale nie je žiadne tajomstvo, že za minulého režimu bol Devín vzornou obcou Pomocníkov pohraničnej stráže, ako si zaiste mnohí ešte veľmi dobre pamätajú. Pamätám sa aj ja, ako mi raz mama zakázala stať sa členom detského krúžku „malých pomocníkov pohraničnej stráže“ - malým nevinným „bonzákom“, ktorý by sem vtedy vhodne „zapadol“.

Devín je pre mňa vskutku zvláštne miesto a nestačím sa diviť nad jeho prapodivnou rozporuplnosťou. Má jedinečnú historickú i geografickú polohu, je krásny i (zatiaľ) značne zdevastovaný. Nabáda až k horúčkovitej aktivite a tvorivosti, ale i k pohodlnej ospalej záhalke a meravosti. Má slávnú minulosť, vavríny, na ktorých spí, ako aj obrovský potenciál pre svoj zdarný budúci rozkvet. Je tu však ťažko definovateľné „čosi“, čo dokáže tento rozkvet významne hatiť - niečo v povahe miestnych ľudí, samotných Devínčanov. Je to snáď niečo v miestnej vode, ako vravieval už zosnulý starý pán Strassner? Niekedy mám dojem, že Devínčania vo všeobecnosti radi frflú a nadáva-

jú na čokoľvek a kohokoľvek, radi sa sťažujú na lokálne nedostatky a problémy, ale rovnako radi protestujú proti akejkolvek snahe niečo s nimi urobiť. Občas mi to pripomína rozpoltenosť schizofrenika, ktorý strávi celý deň v posteli hašteriac sa sám so sebou či je lepšie vstať a začať dačo robiť alebo radšej ostať bezpečne ležať. Devín je naozaj prazvláštne miesto prítahujúce (či držiace) rovnako zvláštnych ľudí, od pôvodných obyvateľov po čerstvých „novousadlíkov“, ktorí aj tak postupom času s týmto miestom splynú a budú nakoniec rovnakí ako všetci pred nimi a po nich - jednoducho Devínčania. Každopádne mám dojem, že skupinu „proti premenovaniu“ tvoria až na výnimky prevažne „pôvodní“ Devínčania či takí, ktorí sa za nich považujú a naopak v skupine „za premenovanie“ prevládajú „prišielci“ a „novousadlíci“, ako ich označujú členovia prvej skupiny. Vážení súčasní obyvatelia, ruku na srdce, zo skutočne prapôvodných Devínčanov v súčasnosti existuje už len stále sa zmenšujúca hrdka a mnohí z tých, čo sa bijú do prs sú v podstate tiež „prišielci“, ibaže prišli dávnejšie, napríklad po postupne odsunutých Maďaroch, Židoch či Nemcoch, ktorí tvorili významnú časť pôvodného obyvateľstva. V Devíne veru nič nie je tak jednoduché ako to na prvý pohľad vyzerá.

Prebiehajúca debata o premenovaní sa týka len zopár ulíc, menovite sa jedná o Kremelskú, Hutnícku, Brigádnickú, Mládežnícku a Námestie práce. Sú to všetko názvy poplatné predošlému režimu, ktorý ich zaviedol v roku 1950, teda vôbec nie tak dávno. Kremelská ulica bola pôvodne Dlhá (Lang Strasse), potom Hitlerova a následne Benešova, Hutnícka bola predtým Masarykova, Mládežnícka bola ulica Pomníka padlých, Brigádnická bola Husáková a Námestie práce bolo Stalinovo námestie. Posledné menované - Námestie práce - predstavuje samo o sebe kuriozitu, pretože žiadny dom v jeho blízkosti nemá adresu s týmto menom. Ani v najmenšom nemám nič proti Kremľu, ani proti hutníkom, brigádnikom či mládežníkom a tobôž nie proti práci, ale naozaj neviem, prečo by sa mali preferovať práve tieto s Devínom priamo nesúvisiace, jednoznačne ideologicky podfarbené a aj tak nepôvodné názvy. Plne súhlasím s argumentom za premenovanie, podľa ktorého by sa v súvislosti s historickou hodnotou Devína mali vybrať také názvy, ktoré s týmto výnimočným miestom významovo súvisia, a ktoré už nikdy žiadny režim nebude mať dôvod znova premenovať. Názvov, ktoré by Devín mohli skutočne zdobiť, poskytuje naša slávna slovanská minulosť pomerne veľa. Ale

tak isto by pripadali do úvahy napríklad názvy spojené s remeslami, ktoré tu mali tradíciu a kedysi v Devíne prosperovali - hrnciari, pivovarníci, námorníci, lodníci, pltníci či vinohradníci.

Pravdepodobne nikto z odporcov premenovania si neuvedomuje aké je v dnešnom svete dôležité napr. pre miestnych podnikateľov, a nie len pre nich, mať „dobrú adresu“. Uznávam, názov ako Kremelská je v dnešnej dobe pomerne zaujímavou kuriozitou, ale asi nikto so skupiny odporcov sa nestretáva s ľuďmi zo zahraničia, ktorí, keď im na otázku aká je vaša adresa odpoviete „Kremelská“ sa občas začudovane spýtajú „...a to je niekde v Rusku, keď máte taký názov??“

Odporcovia argumentujú najmä tým, že kvôli premenovaniu budú musieť strácať čas behaním po úradoch, že ich to bude samotných stáť kopu peňazí atď. Možno si neuvedomujú, že so začlenením Slovenska do Európskej únie je spojené aj nutné prerobenie všetkých registrov a databáz obyvateľstva, vrátane pravdepodobnej výmeny osobných dokladov. A tak isto sa dá takáto hromadná výmena uskutočniť tu v miestnych podmienkach, napr. v Dome kultúry a tiež je možné na ňu získať aj patričné finančné prostriedky, aby nezaťažila občanov. Takže v konečnom dôsledku nikto nebude musieť nikam behať a jednotlivca to nebude stáť ani kopu peňazí. Skôr sa neviem ubrániť dojmu, že za argumentami proti premenovaniu sa skrýva nezdravá, úzkostná, prehnane konzervatívna snaha sa za každú cenu ubrániť akejkolvek zmene a udusiť každý pokus, ktorý by k nej mohol viesť... „Bolo to tak 50 rokov, tak prečo to teraz meniť?“ - „Práve preto!“ odpovedám, pretože život je zmena. Nerobme z Devína živú mŕtvu! Devín je doslova výkladnou skriňou celoslovenskej minulosti, z ktorej vyrastajú korene našej národnej identity. Prečo sa sám o sebe bráni snahe urobiť z neho časom krajšie a príjemnejšie miesto, na ktoré by bol každý jeden z jeho obyvateľov právom hrdý? Aj taký malý krôčik ako premenovanie niekoľkých miestnych názvov významne prispeje k jeho postupnej premene. V tejto súvislosti stojí za zamyslenie prečo sa niektorí ľudia zo všetkých síl snažia aby bol miestny ale i medzinárodný obraz o Slovensku a konkrétne o Devíne horší a menej prítiažlivý než by v skutočnosti mohol byť.

Naozaj niekto z tábora odporcov chce tvrdiť, že súčasné názvy Kremelská, Brigádnická, Mládežnícka a Námestie práce sú krajšie, hodnotnejšie a zmysluplnejšie než napr. Keltská, Solúnska, Vierzozvestov či námestie Sv. Kríža? Pýtam sa Vás prečo? **Mgr. David Lupták**

Kútik oddychu a zábavy

Záhradkár v marci

V prvej polovici marcadokončujeme zimný postrek ovocných stromov. Ak sme nezasa-

dili cesnak na jeseň, namáčame ho v 5% roztoku polybaritu niekoľko hodín a sadíme do hĺbky 5 cm. Ak máme teplé parenisko, využijeme ho pre rýchlenie šalátu, reďkovky, prípadne si sami predpestováme priesady. Pozor, nerezeme dreviny kvitnúce skoro na jar! Skalku odkrývame až vtedy, keď prešli trvalejšie nočné mrazy. Ak bolo málo vlahy, zavlažujeme ihličnany.

Motív: zo zahr. tlače

Pre voľné chvíle

Tentokrát niečo pre mamičky, ktoré môžu svojim deťom vyšíť veselý obrázok do detskej izby

Nesmrtelné aforizmy

Všetko, čo sa dá zaplatiť peniazmi – je lacné.

E. M. Remarque

Kúpiť psa je jediný spôsob ako si za peniaze získať lásku.

G. B. Shaw

Pokiaľ ide o budúcnosť, je hádam najpozoruhodnejšia predstava, že našu dobu budú raz nazývať „staré dobré časy“.

J. Steibeck

Nad ľudskou hlúposťou sa nedá zvíťaziť, ale nikdy sa nesmie prestať proti nej bojovať.

J. Werich

Nepotrebuješ predpoveď počasia, aby si odhadol odkiaľ fúka vietor.

B. Dylan

Monoho ľudí premešká svoju príležitosť, pretože je oblečená v montérkach a vyzerá ako práca.

T. A. Edison

D - Teens

Vaše správne odpovede (s menom a adresou) hádžte do schránky "Devínčan" do 20. marca. Vylosovaný výherca bude odmenený časopisom "BRAVO" a jeho meno uverejníme v budúcom čísle. Výhercom časopisu "SCORE" z minulého čísla sa stal Jaro Proft – srdečne blahoželáme.

1. Herca Daniela Radcliffa preslávil film:

- a) Pán Prsteňov
- b) Harry Potter
- c) Johnny English

2. V ktorom filme nehral L. DiCaprio:

- a) Titanic
- b) Pláž
- c) Patriot

3. Tento taxikár je:

- a) Talian
- b) Nemec
- c) Maďar

4. H.CH. Andersen, autor rozprávok Snehová kráľovná, Statočný cínový vojačik a. i. bol z:

- a) Dánska
- b) Fínska
- c) Švédska

5. Prvým slovenským kozmonautom bol:

- a) Vladimír Remek
- b) Ivan Bella
- c) Jurij Gagarin